

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC346	Çağdaş Türkiye Tarihi	6	3	0	0	3	6

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Fransızca
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Lisans
Dersin Amacı	<p>- Bu ders yüz yıllık bir dönemi; kuruluşundan günümüze Türkiye Cumhuriyeti tarihini konu almaktadır. Türkiye'nin tarihi boyunca geçirdiği toplumsal, ekonomik ve siyasi dönüşümlerin kronolojik bir düzen içerisinde</p> <p>ve dünyadaki tarihsel gelişmelerle bağlantılı bir biçimde ele alınacağı derste, her hafta belirli bir döneme, ele alınan dönemin temel bir karakteristiği vurgulanarak odaklanılacaktır. Dersteki okumalar, söz konusu yüzyıllık</p> <p>dönemi siyaset bilimi, ekonomi ve tarih başta olmak üzere çokdisiplinli bir düzlemede ve özellikle ulus devlet,</p> <p>nüfus politikaları, piyasa, sosyal devlet, kapitalizm, liberalizm gibi temel kavramsal araçlarla beraber tartışmamıza</p> <p>katkı sağlamaya yönelikir.</p>
İçerik	<p>Ders günü ve saati: Salı, 14.00-17.00</p> <p>Değerlendirme: Vize: 40p, Final: 40p, Haftalık ödevler*: 12p (4 X 3 p), Derse Katılım: 8 p (en az % 80 devam şartıyla)</p> <p>I. Hafta, 13 Şubat</p> <p>Tanışma ve dersin içeriğinin tanıtılması</p> <p>II. Hafta, 20 Şubat, Kronoloji ve Temel izlekler</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eric J. Hobsbawm, "Kuş Bakışı", Kısa 20. Yüzyıl 1914-1991, Aşırılıklar Çağı, Sarmal, 1996, 13-31. - Korkut Boratav, "Sonuç: Bazı Ana Çizgiler", Türkiye İktisat tarihi 1908-2007, Ankara, İmge, 2009, s. 207-226. <p>Ek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theda Skocpol, "Sosyolojinin Tarihsel İmgelemi", Theda Skocpol (der.), Tarihsel Sosyoloji: Bloch'tan Wallerstein'e Görüşler ve Yöntemler, Ahmet Fethi (çev.), İstanbul, Tarih Vakfı, 1999, s. 1-21. <p>Harita: Avrupa ve Orta-Doğu haritası (1923-2003)</p> <p>III. Hafta, 27 Şubat</p> <p>Uluslararası Devletin Temelleri: Millileştirme ve Türkleştirme Politikaları</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soner Çağaptay, "Kemalist Dönemde Göç ve İslân Politikaları: Türk Kimliği Üzerine Bir Çalışma", Toplum ve Bilim, n. 93, 2002, s. 218-241. - Ayhan Aktar, "Cumhuriyetin İlk Yıllarında "Türkleştirme" Politikaları", Varlık Vergisi ve Türkleştirme Politikaları, İstanbul, İletişim, 2000, s. 101-134. <p>Ek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Murat Koraltürk, "Giriş", Erken Cumhuriyet Döneminde Ekonominin Türkleştirilmesi, İstanbul, İletişim, 2011, s. 19-48. <p>*Okuma paketiyle beraber ilgili hafta klasörüne yüklenmiş olan soruya cevaben yazılacak, en fazla iki sayfa uzunluğundaki bu ödevlerin dersten evvel teslim edilmesi gerekmektedir. Her bir ödev 3 puan olup, yıl sonu ortalamasına etkisi toplam 12 puan olacaktır.</p> <p>- İlkyay Öz, "Gayrimüslimlerin Mülksüzleştirilmesi Üzerinden Müslümanların İlkel Birikimlerini</p>

“Gerçekleştirme Süreçlerine Giriş” Mülksüzleştirme ve Türkleştirme: Edirne Örneği, İstanbul, İletişim, 2021, s. 27-34.

“Dersim isyanı bastırıldı”, Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1923-1940, İstanbul, YKY, 2002, s. 276-278; “Trakya Yahudileri panik içinde” ve “İskân Kanunu”, age., s. 227; “Varlık Vergisi meclis’ten geçti”, Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1941-1960, İstanbul, YKY, 2002, s. 18-19; “Rum azınlığa yönelik 6-7 Eylül terörü”, age., s. 268-271.

IV. Hafta, 05 Mart, Tek Parti İktidarı (1925-1945)

- Erik Jan Zürcher, “Kemalist Tek Parti Devleti, 1925-1945”, Modernleşen Türkiye’nin Tarihi, İstanbul, İletişim, 2002, s.257-298.

- Ayşe Buğra, “Devletçi Dönemde Yoksulluğa Bakış ve Sosyal Politika: ‘Zenginlerimiz Nerede?’”, Toplum ve Bilim, n. 99, Kış 2003/2004, s. 75-97.

Ek:

- Karl Polanyi, “Tutucu Yirmiler, Devrimci Otuzlar”, Büyük Dönüşüm: Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri, A. Buğra (çev.), İstanbul, Alan Yayıncılık, 1986, s. 44-53.

- Murat Metinsoy, “Kemalizmin Taşrası: Erken Cumhuriyet Taşrasında Parti Devlet ve Toplum”, Toplum ve Bilim, n. 118, 2010, s. 124-164.

- Murat Metinsoy, İkinci Dünya Savaşı’nda Türkiye: Savaş ve Gündelik Hayat, İstanbul Homer Kitabevi, 2007, 432-443.

“Ekonomik bunalım Türkiye’yi de sarstı”, Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1923-1940, İstanbul, YKY, 2002, s. 128-129; “Yoyo’ çılgınlığı”, age., s. 200.

Belgesel: Türkiye’nin Kalbi Ankara, Sergey Yutkoviç, 1934 (Url: <https://goo.gl/k04DCg>)

V. Hafta, 12 Mart, Çok Partili Demokrasi ve DP İktidarı 1945-1960

- Tevfik Çavdar, “Demokrat Parti”, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, c. 8, İstanbul, İletişim, 1996, s. 2060-2075.

- M. Asım Karaömerlioğlu, “Türkiye’de Çok-Partili Demokrasi Dönüş”, Toplum ve Bilim, n. 106, 2006, s. 174-191.

- Tanel Demirel, Türkiye’nin Uzun On Yılı, Demokrat Parti İktidarı ve 27 Mayıs Darbesi, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2011, s. 107-130. (Demokrat Parti: Toplumsal Taban, Kimlik)

Ek:

- Eric J. Hobsbawm, “Soğuk Savaş”, Kısa 20. Yüzyıl 1914-1991, Aşırılıklar Çağı, İstanbul, Sarmal, 1996, 263-298.

- Necati Özkan, “1950 seçimleri, Yeter söz milletindir!”, Seçim Kazandıran Kampanyalar, İstanbul, MediaCat, 2004,s. 25-33.

“CHP seçimi kaybetti: DP iktidarda”, Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1941-1960, İstanbul, YKY, 2002, s. 165; “Kore’ye asker, Nato’ya başvuru”, age., s. 166; “Ezan yeniden Arapça”, age., s. 167; “Orduda emekliye ayırma işlemleri”, age., s. 168; Orgeneral Muğlalı’ya 20 yıl hapis cezası”, age., s.169; “Rum azınlığa yönelik 6-7 Eylül terörü”, age., s. 268-271; “Basın ve muhalefet üzerinde DP baskısı”, age., s. 292; “Siyasal cepheleşmede yeni adım Vatan Cephesi”, age.,s. 334-335; “Dp iktidarının son yılında başına baskı”, age., s. 356-357.

Fotoğraf: 6-7 Eylül Olayları Fotoğraflar-Belgeler, Fahri Çoker Arşivi, İstanbul, Tarih Vakfı, 2005

Belgesel: Demirkirat (10. bölüm), Mehmet Ali Birand, Can Dündar, Bülent Çaplı, 1991 (Url: <https://www.youtube.com/watch?v=XQZJmACpU7w>)

19 MART

VİZE SINAVI

VI. Hafta, 26 Mart, Ordu ve Siyaset İlişkisi Üzerinden Bir İkinci Cumhuriyet Devri (1960-1980) Tarihi

- Eric Jan Zürcher, “İkinci Türkiye Cumhuriyeti 1960-1980”, Modernleşen Türkiye’nin Tarihi, İstanbul, İletişim, 2008, s. 351-404.

- İsmet Akça, “OYAK’ın 37 Şirketi Var” (Röportaj), H. Göktaş & Metin Gülbay (der.), Kışladan Anayasaya Ordu. Siyasi Kültürde TSK’nin Yeri, İstanbul, Metis, 2004, s. 76-91.

- Evren Balta, “Geçmişten Günümüze Darbeler”, Toplumsal Tarih, n. 273, Eylül 2016, s. 1-5.

Ek:

- Ahmet İnsel, “Demokrasinin sancılı yılları”, Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1961-1980, İstanbul, YKY, 2002,2-6.

- Tanıl Bora, “Ordu ve Milliyetçilik”, A. İnsel, A. Bayramoğlu (der.), Bir Zümre Bir Parti Türkiye’de Ordu, İstanbul, Birikim Yayınları, 2004, s. 163-179.

- İsmet Akça, “Türkiye’de darbeler Kapitalizm ve Demokrasisizlik”, Cumhuriyet Tarihinin Tartışmalı

Konuları, B. Bilmez (der.), İstanbul, Tarih Vakfı, 2013, s. 49-71.

- Kronoloji 1960-2014 (Suavi Aydin ve Yüksel Taşkın, 1960'dan Günümüze Türkiye Tarihi, İletişim yayınları, 2015, s.21-65)

"Ordu yönetime el koydu", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1941-1960, İstanbul, YKY, 2002,s. 380-381; "Yassıada'dan üç idam", age., s. 15-17; "Almancılar 'acı vatan'da", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1961-1980, İstanbul, YKY, 2002, s. 28 ; "Albay Aydemir'in darbe girişimi", age, 2002, s. 44;"Albay Aydemir bu kez ipe gitti", age., s. 68; "MGK siyasi hayatımıza girdi", age.,s. 51-52; "Sol yanında patlama", age.,s. 121;"Marksistler Osmanlı düzenini tartışıyor", age., s. 122; "Nüfus planlaması başlıdı", age, s. 126; "Kat mülkiyeti ve hızlı apartmanlaşma", age., s. 126-128; "İthal ikameci sanayileşmede 'Anadol' atılımı", age., s. 146-147; "Gecekondulu kentleşme deneyimi", age., s. 149; "Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu kuruldu", age., s. 168-169; "Öğrenci gençliğinin başkaldırı yılı", age., 188-189; "Üniversiteler boykot ve işgallerle sarsılıyor", age., 190-191; "6. Filo gemileri İstanbul'da", age., s. 192; "Türkiyeyi sarsan iki gün: 15-16 Haziran olayları", age., s. 234-236; "Ordu müdahale ediyor", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1961-1980, İstanbul, YKY, 2002,s. 262-264;"Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam edildi", age., s. 295; "Boğaziçi Köprüsü ve değişen İstanbul", age., s. 326-327; "Televizyon günleri", age., s. 378; "Hak-İş kuruldu", age., s. 393; "Terörün tırmandığı yıllar", age., s. 398-400; "1 Mayıs kutlamaları kana bulandı", age., s. 422; "Üniversiteye bomba: 7 öğrenci öldü", age., s. 450; "Ankara'da yedi TİP'li katledildi", age., s.451, "Kahramanmaraş'ta katliam: 105 ölü", age., s.452-453; "Ekonomide yeniden yapılanma dönemi: 24 Ocak kararları", age., s. 502-504; "Tarişte 10 bin jandarmaya kuşatma", age., s. 507-508; "Fatsa'da erken gelen darbe", age., s. 512; "Ordu yönetime el koydu", "12 Eylül'de 50 darağacı,, 516-520.

VII. Hafta, 02 Nisan, Cumhuriyetin Kadın Tarihi

- Ayşe Kadıoğlu, "Cinselliğin İnkarı: Büyük Toplumsal Projelerin Nesnesi Olarak Türk Kadınları", 75 Yılda Kadınlar ve Erkekler, A. Berkay Hacımırzaoğlu (der.), İstanbul, Tarih Vakfı, 1998, 89-100.

- Fatmagül Berktay, "Cumhuriyet'in 75 Yıllık Serüvenine Kadınlar Açısından Bakmak", A. Berkay Hacımırzaoğlu (der.), 75 Yılda Kadınlar ve Erkekler, İstanbul, Tarih Vakfı, 1998, s. 1-11.

- Selin Çağatay, "Kemalist Feminizm: Kadın Hareketi Tarihinin Göz Ardı Edilmiş Bariz Gerçeği", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Feminizm, İstanbul, İletişim, 2020, s. 313-330.

Ek okumalar:

- Hidayet Şefkatlı Tuksal, "Türkiye'de İslâmi Feminizm Tartışmaları", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Feminizm, İstanbul, İletişim, 2020, s.216-237.

- Ezgi Saritaş ve Yelda Şahin, "Ellili Yillarda Kadın Hareketi", Türkiye'nin 50'li Yılları, Hazırlayan: Mete Kaan Kaynak, İstanbul, İletişim, 2015, s. 627-666.

- Zehra F. Arat, "Kemalizm ve Türk Kadını", 75 Yılda Kadınlar ve Erkekler, A. Berkay Hacımırzaoğlu (der.), İstanbul, Tarih Vakfı, 1998, s. 51-70.

9 NİSAN

RESMİTATİL NEDENİYLE DERS YAPILMAYACAK

VIII. Hafta, 16 Nisan, Özal'lı Yıllar 1983-1993: Muhamafazakarlık, Liberalizm, Popülizm

- Yüksel Taşkın, "Turgut Özal ve Muhamafazakâr Popülizmi Kentlileştirme Başarısı", "Milliyetçi Muhamafazakâr Entelijansya, İstanbul, İletişim, 2007, s. 292-321.

- Can Kozanoğlu, "80'lerde Gündelik Hayat", Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, c. 13, İstanbul, İletişim, 1996, s. 596-600.

- Korkut Boratav, "Sermayenin karşı Saldırısı: 1980-1988", Türkiye İktisat tarihi 1908-2007, Ankara, İmge, 2009, s. 145-169.

Ek:

- Tanıl Bora, "Turgut Özal", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Liberalizm, İstanbul, İletişim, 2005, s. 589-601.

- Necati Özkan, "1983 seçimleri: Mevzuat hazretleri!", Seçim Kazandıran Kampanyalar, İstanbul, MediaCat, 2004,s. 59-77.

"Toplu davalar dönemi", Cumhuriyet Ansiklopedisi, İstanbul, YKY, 2002, s. 12-13; "Din dersleri zorunlu oldu", age., s. 43; "Özal, Evren'e rağmen kazandı", age., s. 68-69; "Doğuada kanlı dönemin başlangıcı", age., s.103-104;"İşkence davaları", age., s. 105; İstanbul'dan Dalan geçti", age, s. 109-111; " "Radyason Türkiye'ye deşmeden geçti!", age., s.172; "Feminist hareket güçleniyor", age., s.205-206; "Türkiye'ye Kurt göçü", age., s. 238-239; "Kurt sorunu gündeme yerleşiyor", age., s. 277-278;"Bulgaristan'dan zorunlu 'soydaş' göçü", age.,

- s.279; "Körfez'den Türkiye'ye savaş esintileri", age., s. 300-302; Zonguldak grevi ve yürüyüşü", age., s.304-305; "Menderes, Zorlu ve Polatkan anıtmezarda", age., s. 308; "Sermaye hareketleri serbest", age., s. 312-313;"İlk özel
tv "Star 1" yayına başladı", age., s. 317; "Dev alışveriş merkezleri dönemi", age., s. 369; "Dinci gruplar Sivas'ta kan döktü", age., s. 394-395; "Park Otel İstanbul'un başına bela oldu", age., s. 404-405.
Video: Kenan Evren'in televizyonda darbe bildirisini okuması
Turgut Özal ile İcraatin İçinden (6 Kasım 1987)

23 NİSAN

RESMİ TATİL NEDENİYLE DERS YAPILMAYACAK

- IX. Hafta, 30 Nisan, 1994 Yerel Seçiminin ardından Kemalizm, Liberalizm, Siyasi İslam ve Kürt Hareketi
- Suavi Aydin ve Yüksel Taşkin, "Siyasal İslâm'ın Kısa Baharı (1994-1997)", 1960'tan Günümüze Türkiye Tarihi, İstanbul, İletişim, 2014, s. 411-430
- Necmi Erdoğan, "Neo-Kemalizm, Organik Bunalım ve Hegemonya", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Kemalizm, İstanbul, İletişim, 2001, s. 584-591.
- Mesut Yeğen, "1980'lardan Bugüne Kürt Sorunu", Birikim, n. 152-153, 2001, s. 182-189.
Ek:
- Suavi Aydin ve Yüksel Taşkin, "Merkez Çözülürken: İktisadi, Politik ve Kültürel Kriz (1991-1994)", ve "28 Şubat'tan Zayıf Koalisyonlara", 1960'tan Günümüze Türkiye Tarihi, İstanbul, İletişim, 2014, s. 383-409 ve 430-459.
- Hamit Bozarslan, "Kurd Milliyetçiliği ve Kurd Hareketi", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik, İstanbul, İletişim, 2002, s.841-870.
- Necmi Erdoğan ve Fahri Üstüner, "1990'larda 'Siyaset Sonrası' Söylemler ve Demokrasi", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Liberalizm, İstanbul, İletişim, 2005, s. 658-666.
"Yerel seçimlerde RP'nin büyük zaferi", Cumhuriyet Ansiklopedisi, İstanbul, YKY, 2002, s. 426-427; "Kürt parlamentelere Meclis'te gözaltı", age., s. 430-431; "Kürt medyası baskı altında", age., s.432-433; (1994) "Yakın Tarih'in en büyük mali krizi", age., s. 437-438; "Erken seçimde RP'nin zaferi", age., s. 466-467; "Gazi olaylarında 22 ölü", age., s. 475-476; "Susurluk'ta kamyon çeteyle çarptı", age., s. 506-508; "Büyük kentlerde PKK terörü", age., s. 510; "Gazeteci Metin Göktepe gözaltında öldürüldü", age., s. 512-513; "Cumartesi anneleri' kayıplarını bekliyor", age., s. 515; "Ordu refahyol hükümetini zorluyor: 28 Şubat süreci!", age., s. 540-541; "Aydınlık için karanlık eylemi", age., s. 558-559; "Susurluk'un izinde", age., s. 576-578; "28 Şubat süreci", age., s. 582-583; "PKK zor durumda", age., s. 594-595; "Abdullah Öcalan yakalandı", age., s. 616-619; "Marmara depremi", age., 5.s.631-634; "Hizbulah Vahşeti", age., s. 650-651; "Milli Görüş' yol ayrılmında", age., s. 656-657; "Kayıp silahlar 'devlet sırrı'", age., s. 668; "1997-2000 yıllarında iktisadi yaşam", age., s. 678-680;"Cezaevleri ayakta", age., s. 683-686.

X. Hafta, 07 Mayıs, Cumhuriyet ve Spor

- Yiğit Akin, "Ana hatları ile Cumhuriyet Döneminde Beden Terbiyesi ve Spor Politikaları", Toplum ve Bilim, no. 103, 2005, s. 53-92.
- Tanıl Bora, "Türkiye'de Futbol ve Milliyetçilik", Türkiye'de Sivil Toplum ve Milliyetçilik, İstanbul, İletişim, 2001, s. 559-581.
- Mustafa Sönmez, "Arsadan Borsaya Futbolun Ekonomi Politiği", Toplumsal Tarih, c. 17, n. 102, 2002, s. 60-63.

Ek:

- İvan Ergiç, "Sınıf Ayrıminın Kamuflajı", Express, n. 113, 2010
- Tanıl Bora, "Etnospor Festivali ve milliyetçi muhafazakâr spor anlayışının dünü-bugünü: Millî Türk sporları, kuvvet oyunları", Birikim, n. 338, Haziran 2017, s. 62-72.

XI. Hafta, 14 Mayıs, İslamcılığın Tarihsel Mirası ve AKP'nin İktidara Gelişimi

- Ceren Lord, "Türkiye'de İslami Hareket ve AKP'nin Yükselişi", Cumhuriyet'in Doğuşundan AKPye Türkiye'de Din Siyaseti, çev. Sami Oğuz, İstanbul, İletişim Yayınları, 2023, s. 275-312.
- Cihan Tuğal, "AKP İktidarı: Sermayenin Pasif Devrimi", Birikim, n. 204, Nisan 2006, s. 26-30
(<https://birikimdergisi.com/dergiler/birikim/1/sayi-204-nisan-2006-sayi-204-nisan-2006/2388/akpiktidari-sermayenin-pasif-devrimi/3372>)
- Ayşe Buğra & Osman Savaşkan, "İslami Siyasetten AKP'nin Muhafazakâr Liberalliğine Doğru, Türkiye'de Yeni kapitalizm: Siyaset, Din ve İş Dünyası, Bülent Doğan (çev.), İstanbul, İletişim, 2014, s. 102-

120.

Ek:

- Cihan Tuğal, "Kapitalizmin Doğallaştırılması", *Pasif Devrim: İslami Muhalefetin Düzenle Bütünleşmesi*, Ferit Burak Aydar (çev.), İstanbul, Koç Üniversitesi Yayınları, 2010, s. 217-232
- Ayşe Buğra, "Muhabazakâr Liberalizm, İslâm ve Sosyal Haklar", *Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika*, İstanbul, İletişim, 2008, s. 219-255.

XII. Hafta, 21 Mayıs, Son 20 Yıl: Ekonomik Liberalizm ve Siyasi Otoriterleşme

- Suavi Aydın ve Yüksel Taşkın, "Çoğunlukça otoriterlik mi vesayet sonrası demokratik Türkiye mi?", 1960'dan Günümüze Türkiye Tarihi, İletişim yayınları, 2015, s. 477-494.
- Şebnem Gümüşçü, "AKP'nin siyasal iktisadi ve patrimonial rejimin yükselişi", *Toplum ve Bilim*, n. 158, Kış 2021, s. 53-68.

Ek:

- Serdar Tekin, "Diktatörlük kuramına bir katkı: Ernst Fraenkel ve İkili Devlet", *Birikim*, n. 354, Ekim 2018, s. 74-84 (https://birikimdergisi.com/dergiler/birikim/1/sayi-354-ekim-2018-354-ekim-2018/9132/diktatörlük-kuramına-bir-katkı-ernst-fraenkel-ve-ikili-devlet/9135#_ftnref3)
- Deniz Yıldırım, "AKP ve Neoliberal Popülizm", İ. Uzgel ve B. Duru (der.), AKP Kitabı Bir Dönüşümün Bilançosu, İstanbul, Phoenix Yayınevi, 2009, s. 66-107.
- Alp Yücel Kaya, "Neo-Liberal Mülkiyet ya da 'Acele Kamulaştırma' Nedir?", *Toplum ve Bilim*, n. 122, 2011, s. 194-236.

Kaynaklar

I. Hafta, 13 Şubat

Tanışma ve dersin içeriğinin tanıtılması

II. Hafta, 20 Şubat, Kronoloji ve Temel izlekler

- Eric J. Hobsbawm, "Kuş Bakışı", *Kısa 20. Yüzyıl 1914-1991, Aşırılıklar Çağı*, İstanbul, Sarmal, 1996, 13-31.
- Korkut Boratav, "Sonuç: Bazı Ana Çizgiler", *Türkiye İktisat tarihi 1908-2007*, Ankara, İmge, 2009, s. 207-226.

Ek:

- Theda Skocpol, "Sosyolojinin Tarihsel İmgelemi", Theda Skocpol (der.), *Tarihsel Sosyoloji: Bloch'tan Wallerstein'e Görüşler ve Yöntemler*, Ahmet Fethi (çev.), İstanbul, Tarih Vakfı, 1999, s. 1-21.

Harita: Avrupa ve Orta-Doğu haritası (1923-2003)

III. Hafta, 27 Şubat

Uluslararası Temelleri: Millileştirme ve Türkleştirme Politikaları

- Soner Çağaptay, "Kemalist Dönemde Göç ve İskân Politikaları: Türk Kimliği Üzerine Bir Çalışma", *Toplum ve Bilim*, n. 93, 2002, s. 218-241.
- Ayhan Aktar, "Cumhuriyetin İlk Yıllarında "Türkleştirme" Politikaları", *Varlık Vergisi ve Türkleştirme Politikaları*, İstanbul, İletişim, 2000, s. 101-134.

Ek:

- Murat Koraltürk, "Giriş", Erken Cumhuriyet Döneminde Ekonominin Türkleştirilmesi, İstanbul, İletişim, 2011, s. 19-48.

*Okuma paketiyle beraber ilgili hafta klasörüne yüklenmiş olan soruya cevaben yazılacak, en fazla iki sayfa uzunluğundaki bu ödevlerin dersten evvel teslim edilmesi gerekmektedir. Her bir ödev 3 puan olup, yıl sonu ortalamasına etkisi toplam 12 puan olacaktır.

- İlkyay Öz, "Gayrimüslimlerin Mülksüzleştirilmesi Üzerinden Müslümanların İlkel Birikimlerini Gerçekleştirme Süreçlerine Giriş" *Mülksüzleştirme ve Türkleştirme: Edirne Örneği*, İstanbul, İletişim, 2021, s. 27-34.

"Dersim isyanı bastırıldı", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1923-1940, İstanbul, YKY, 2002, s. 276-278; "Trakya Yahudileri panik içinde" ve "İskân Kanunu", age., s. 227; "Varlık Vergisi meclis'ten geçti", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1941-1960, İstanbul, YKY, 2002, s. 18-19; "Rum azınlığa yönelik 6-7 Eylül terörü", age., s. 268-271.

IV. Hafta, 05 Mart, Tek Parti İktidarı (1925-1945)

- Erik Jan Zürcher, "Kemalist Tek Parti Devleti, 1925-1945", *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*, İstanbul, İletişim, 2002, s.257-298.
- Ayşe Buğra, "Devletçi Dönemde Yoksulluğa Bakış ve Sosyal Politika: 'Zenginlerimiz Nerede?'",

Toplum ve Bilim, n. 99, Kış 2003/2004, s. 75-97.

Ek:

- Karl Polanyi, "Tutucu Yirmiler, Devrimci Otuzlar", Büyük Dönüşüm: Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri, A. Buğra (çev.), İstanbul, Alan Yayıncılık, 1986, s. 44-53.
- Murat Metinsoy, "Kemalizmin Taşrası: Erken Cumhuriyet Taşrasında Parti Devlet ve Toplum", Toplum ve Bilim, n. 118, 2010, s. 124-164.
- Murat Metinsoy, İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye: Savaş ve Gündelik Hayat, İstanbul Homer Kitabevi, 2007, 432-443.

"Ekonomik bunalım Türkiye'yi de sarstı", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1923-1940, İstanbul, YKY, 2002, s. 128-129; "Yoyo' çılgınlığı", age., s. 200.

Belgesel: Türkiye'nin Kalbi Ankara, Sergey Yutkovic, 1934 (Url: <https://goo.gl/k04DCg>)

V. Hafta, 12 Mart, Çok Partili Demokrasi ve DP İktidarları 1945-1960

- Tevfik Çavdar, "Demokrat Parti", Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, c. 8, İstanbul, İletişim, 1996, s. 2060-2075.

- M. Asım Karaömerlioğlu, "Türkiye'de Çok-Partili Demokrasiye Dönüş", Toplum ve Bilim, n. 106, 2006, s. 174-191.

- Tanel Demirel, Türkiye'nin Uzun On Yılı, Demokrat Parti İktidarları ve 27 Mayıs Darbesi, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2011, s. 107-130. (Demokrat Parti: Toplumsal Taban, Kimlik)

Ek:

- Eric J. Hobsbawm, "Soğuk Savaş", Kısa 20. Yüzyıl 1914-1991, Aşırılıklar Çağı, İstanbul, Sarmal, 1996, 263-298.

- Necati Özkan, "1950 seçimleri, Yeter söz milletindir!", Seçim Kazandıran Kampanyalar, İstanbul, MediaCat, 2004, s. 25-33.

"CHP seçimi kaybetti: DP iktidarda", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1941-1960, İstanbul, YKY, 2002, s. 165; "Kore'ye asker, Nato'ya başvuru", age., s. 166; "Ezan yeniden Arapça", age., s. 167; "Orduda emekliye ayırma işlemleri", age., s. 168; Orgeneral Muğlalı'ya 20 yıl hapis cezası", age., s. 169; "Rum azınlığa yönelik 6-7 Eylül terörü", age., s. 268-271; "Basın ve muhalefet üzerinde DP baskısı", age., s. 292; "Siyasal cepheleşmede yeni adım Vatan Cephesi", age., s. 334-335; "Dp iktidarının son yılında basına baskı", age., s. 356-357.

Fotoğraf: 6-7 Eylül Olayları Fotoğraflar-Belgeler, Fahri Çoker Arşivi, İstanbul, Tarih Vakfı, 2005

Belgesel: Demirkirat (10. bölüm), Mehmet Ali Birand, Can Dündar, Bülent Çaplı, 1991 (Url:

<https://www.youtube.com/watch?v=XQZJmACpU7w>)

19 MART

VİZE SINAVI

VI. Hafta, 26 Mart, Ordu ve Siyaset İlişkisi Üzerinden Bir İkinci Cumhuriyet Devri (1960-1980) Tarihi

- Eric Jan Zürcher, "İkinci Türkiye Cumhuriyeti 1960-1980", Modernleşen Türkiye'nin Tarihi, İstanbul, İletişim, 2008, s. 351-404.

- İsmet Akça, "OYAK'ın 37 Şirketi Var" (Röportaj), H. Göktaş & Metin Gülbay (der.), Kışladan Anayasaya Ordu. Siyasi Kültürde TSK'nin Yeri, İstanbul, Metis, 2004, s. 76-91.

- Evren Balta, "Geçmişten Günümüze Darbeler", Toplumsal Tarih, n. 273, Eylül 2016, s. 1-5.

Ek:

- Ahmet İnsel, "Demokrasinin sancılı yılları", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1961-1980, İstanbul, YKY, 2002, 2-6.

- Tanıl Bora, "Ordu ve Milliyetçilik", A. İnsel, A. Bayramoğlu (der.), Bir Zümre Bir Parti Türkiye'de Ordu, İstanbul, Birikim Yayınları, 2004, s. 163-179.

- İsmet Akça, "Türkiye'de darbeler Kapitalizm ve Demokrasi(sızlık)", Cumhuriyet Tarihinin Tartışmalı Konuları, B. Bilmez (der.), İstanbul, Tarih Vakfı, 2013, s. 49-71.

- Kronoloji 1960-2014 (Suavi Aydın ve Yüksel Taşkın, 1960'dan Günümüze Türkiye Tarihi, İletişim yayınları, 2015, s. 21-65)

"Ordu yönetime el koydu", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1941-1960, İstanbul, YKY, 2002, s. 380-381;

"Yassıada'dan üç idam", age., s. 15-17; "Almancılar 'acı vatan'da", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1961-1980, İstanbul, YKY, 2002, s. 28; "Albay Aydemir'in darbe girişimi", age., 2002, s. 44; "Albay Aydemir bu kez ipe gitti", age., s. 68; "MGK siyasi hayatımıza girdi", age., s. 51-52; "Sol yanında patlama", age., s. 121; "Marksistler Osmanlı düzenini tartıyor", age., s. 122; "Nüfus planlaması başladı", age., s. 126; "Kat mülkiyeti ve hızlı apartmanlaşma", age., s. 126-128; "İthal ikameci sanayileşmede 'Anadol' atılımı", age., s. 146-147;

"Gecekondu kentleşme deneyimi", age., s. 149; "Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu kuruldu", age., s. 168-169; "Öğrenci gençliğinin başkaldırı yılı", age., 188-189; "Üniversiteler boykot ve işgallerle sarsılıyor",

age., 190-191; "6. Filo gemileri İstanbul'da", age., s. 192; "Türkiyeyi sarsan iki gün: 15-16 Haziran olayları", age., s. 234-236; "Ordu müdahale ediyor", Cumhuriyet Ansiklopedisi, 1961-1980, İstanbul, YKY, 2002, s. 262-264; "Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam edildi", age., s. 295; "Boğaziçi Köprüsü ve değişen İstanbul", age., s. 326-327; "Televizyon günleri", age., s. 378; "Hak-İş kuruldu", age., s. 393; "Terörün tırmandığı yıllar", age., s. 398-400; "1 Mayıs kutlamaları kana bulandı", age., s. 422; "Üniversiteye bomba: 7 öğrenci öldü", age., s. 450; "Ankara'da yedi TİP'li katledildi", age., s. 451, "Kahramanmaraş'ta katliam: 105 ölü", age., s. 452-453; "Ekonomide yeniden yapılanma dönemi: 24 Ocak kararları", age., s. 502-504; "Tarişte 10 bin jandarmaya kuşatma", age., s. 507-508; "Fatsa'da erken gelen darbe", age., s. 512; "Ordu yönetime el koydu", "12 Eylül'de 50 darağacı, 516-520.

VII. Hafta, 02 Nisan, Cumhuriyetin Kadın Tarihi

- Ayşe Kadıoğlu, "Cinselliğin İnkarı: Büyük Toplumsal Projelerin Nesnesi Olarak Türk Kadınları", 75 Yılda Kadınlar ve Erkekler, A. Berkay Hacımırzaoğlu (der.), İstanbul, Tarih Vakfı, 1998, 89-100.
- Fatmagül Berkay, "Cumhuriyet'in 75 Yıllık Serüvenine Kadınlar Açısından Bakmak", A. Berkay Hacımırzaoğlu (der.), 75 Yılda Kadınlar ve Erkekler, İstanbul, Tarih Vakfı, 1998, s. 1-11.
- Selin Çağatay, "Kemalist Feminizm: Kadın Hareketi Tarihinin Göz Ardı Edilmiş Bariz Gerçeği", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Feminizm, İstanbul, İletişim, 2020, s. 313-330.

Ek okumalar:

- Hidayet Şefkatlı Tuksal, "Türkiye'de İslâmi Feminizm Tartışmaları", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Feminizm, İstanbul, İletişim, 2020, s. 216-237.
- Ezgi Sarıtaş ve Yelda Şahin, "Ellili Yıllarda Kadın Hareketi", Türkiye'nin 50'li Yılları, Hazırlayan: Mete Kaan Kaynak, İstanbul, İletişim, 2015, s. 627-666.
- Zehra F. Arat, "Kemalizm ve Türk Kadını", 75 Yılda Kadınlar ve Erkekler, A. Berkay Hacımırzaoğlu (der.), İstanbul, Tarih Vakfı, 1998, s. 51-70.

9 NİSAN

RESMİTATİL NEDENİYLE DERS YAPILMAYACAK

VIII. Hafta, 16 Nisan, Özal'lı Yıllar 1983-1993: Muhafazakarlık, Liberalizm, Popülizm

- Yüksel Taşkın, "Turgut Özal ve Muhafazakâr Popülizmi Kentileştirme Başarısı", "Milliyetçi Muhafazakâr Entelijansya, İstanbul, İletişim, 2007, s. 292-321.
- Can Kozanoğlu, "80'lerde Gündelik Hayat", Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, c. 13, İstanbul, İletişim, 1996, s. 596-600.
- Korkut Boratav, "Sermayenin karşı Saldırısı: 1980-1988", Türkiye İktisat tarihi 1908-2007, Ankara, İmge, 2009, s. 145-169.

Ek:

- Tanıl Bora, "Turgut Özal", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Liberalizm, İstanbul, İletişim, 2005, s. 589-601.
- Necati Özkan, "1983 seçimleri: Mevzuat hazretleri!", Seçim Kazandıran Kampanyalar, İstanbul, MediaCat, 2004, s. 59-77.

"Toplu davalar dönemi", Cumhuriyet Ansiklopedisi, İstanbul, YKY, 2002, s. 12-13; "Din dersleri zorunlu oldu", age., s. 43; "Özal, Evren'e rağmen kazandı", age., s. 68-69; "Doğuda kanlı dönemin başlangıcı", age., s. 103-104; "İşkence davaları", age., s. 105; İstanbul'dan Dalan geçti", age., s. 109-111; "Radyason Türkiye'ye değmeden geçti", age., s. 172; "Feminist hareket güçleniyor", age., s. 205-206; "Türkiye'ye Kürt göçü", age., s. 238-239; "Kurt sorunu gündeme yerleşiyor", age., s. 277-278; "Bulgaristan'dan zorunlu 'soydaş' göçü", age., s. 279; "Körfez'den Türkiye'ye savaş esintileri", age., s. 300-302; Zonguldak grevi ve yürüyüşü", age., s. 304-305; "Menderes, Zorlu ve Polatkan anımezarda", age., s. 308; "Sermaye hareketleri serbest", age., s. 312-313; "İlk özel

tv "Star 1" yayına başladı", age., s. 317; "Dev alışveriş merkezleri dönemi", age., s. 369; "Dinci gruplar Sivas'ta kan döktü", age., s. 394-395; "Park Otel İstanbul'un başına bela oldu", age., s. 404-405.

Video: Kenan Evren'in televizyonda darbe bildirisini okuması

Turgut Özal ile İcraatın İçinden (6 Kasım 1987)

23 NİSAN

RESMİTATİL NEDENİYLE DERS YAPILMAYACAK

- IX. Hafta, 30 Nisan, 1994 Yerel Seçiminin ardından Kemalizm, Liberalizm, Siyasi İslam ve Kürt Hareketi
- Suavi Aydın ve Yüksel Taşkin, "Siyasal İslâm'ın Kısa Baharı (1994-1997)", 1960'tan Günümüze Türkiye Tarihi, İstanbul, İletişim, 2014, s. 411-430
  - Necmi Erdoğan, "Neo-Kemalizm, Organik Bunalım ve Hegemonya", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Kemalizm, İstanbul, İletişim, 2001, s. 584-591.
  - Mesut Yeğen, "1980'lardan Bugüne Kürt Sorunu", Birikim, n. 152-153, 2001, s. 182-189.
- Ek:
- Suavi Aydın ve Yüksel Taşkin, "Merkez Çözülürken: İktisadi, Politik ve Kültürel Kriz (1991-1994)", ve "28 Şubat'tan Zayıf Koalisyonlara", 1960'tan Günümüze Türkiye Tarihi, İstanbul, İletişim, 2014, s. 383-409 ve 430-459.
  - Hamit Bozarslan, "Kurd Milliyetçiliği ve Kurd Hareketi", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik, İstanbul, İletişim, 2002, s.841-870.
  - Necmi Erdoğan ve Fahri Üstüner, "1990'larda 'Siyaset Sonrası' Söylemler ve Demokrasi", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Liberalizm, İstanbul, İletişim, 2005, s. 658-666.
  - "Yerel seçimlerde RP'nin büyük zaferi", Cumhuriyet Ansiklopedisi, İstanbul, YKY, 2002, s. 426-427; "Kürt parlementerlere Meclis'te gözaltı", age., s. 430-431; "Kürt medyası baskı altında", age., s.432-433; (1994) "Yakın Tarihin en büyük mali krizi", age., s. 437-438; "Erken seçimde RP'nin zaferi", age., s. 466-467; "Gazi olaylarında 22 ölü", age., s. 475-476; "Susurluk'ta kamyon çeteyle çarptı", age., s. 506-508; "Büyük kentlerde PKK terörü", age., s. 510; "Gazeteci Metin Göktepe gözaltında öldürüldü", age., s. 512-513; "Cumartesi anneleri' kayıplarını bekliyor", age., s. 515; "Ordu refahyol hükümetini zorluyor: 28 Şubat süreci!", age., s. 540-541; "Aydınlık için karanlık eylemi", age., s. 558-559; "Susurluk'un izinde", age., s. 576-578; "28 Şubat süreci", age., s. 582-583; "PKK zor durumda", age., s. 594-595; "Abdullah Öcalan yakalandı", age., s. 616-619; "Marmara depremi", age., s.631-634; "Hizbulallah Vahşeti", age., s. 650-651; "Milli Görüş' yol ayrılmında", age., s. 656-657; "Kayıp silahlar 'devlet sırrı'", age., s. 668; "1997-2000 yıllarında iktisadi yaşam", age., s. 678-680;"Cezaevleri ayakta", age., s. 683-686.
- X. Hafta, 07 Mayıs, Cumhuriyet ve Spor
- Yiğit Akın, "Ana hatları ile Cumhuriyet Döneminde Beden Terbiyesi ve Spor Politikaları", Toplum ve Bilim, no. 103, 2005, s. 53-92.
  - Tanıl Bora, "Türkiye'de Futbol ve Milliyetçilik", Türkiye'de Sivil Toplum ve Milliyetçilik, İstanbul, İletişim, 2001, s. 559-581.
  - Mustafa Sönmez, "Arsadan Borsaya Futbolun Ekonomi Politiği", Toplumsal Tarih, c. 17, n. 102, 2002, s. 60-63.
- Ek:
- İvan Ergiç, "Sınıf Ayrımının Kamuflajı", Express, n. 113, 2010
  - Tanıl Bora, "Etnospor Festivali ve milliyetçi muhafazakâr spor anlayışının dünü-bugünü: Millî Türk sporları, kuvvet oyunları", Birikim, n. 338, Haziran 2017, s. 62-72.
- XI. Hafta, 14 Mayıs, İslamcılığın Tarihsel Mirası ve AKP'nin İktidara Geliş'i
- Ceren Lord, "Türkiye'de İslami Hareket ve AKP'nin Yükselişi", Cumhuriyet'in Doğuşundan AKP'ye Türkiye'de Din Siyaseti, çev. Sami Oğuz, İstanbul, İletişim Yayınları, 2023, s. 275-312.
  - Cihan Tuğal, "AKP İktidarı: Sermayenin Pasif Devrimi", Birikim, n. 204, Nisan 2006, s. 26-30 (<https://birikimdergisi.com/dergiler/birikim/1/sayi-204-nisan-2006-sayi-204-nisan-2006/2388/akpiktidari-sermayenin-pasif-devrimi/3372>)
  - Ayşe Buğra & Osman Savaşkan, "İslami Siyasetten AKP'nin Muhafazakâr Liberaliğine Doğru, Türkiye'de Yeni kapitalizm: Siyaset, Din ve İş Dünyası, Bülent Doğan (çev.), İstanbul, İletişim, 2014, s. 102-120.
- Ek:
- Cihan Tuğal, "Kapitalizmin Doğallaştırılması", Pasif Devrim: İslami Muhalefetin Düzenle BüTÜnleşmesi, Ferit Burak Aydar (çev.), İstanbul, Koç Üniversitesi Yayınları, 2010, s. 217-232
  - Ayşe Buğra, "Muhamfazakâr Liberalizm, İslâm ve Sosyal Haklar", Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika, İstanbul, İletişim, 2008, s. 219-255.
- XII. Hafta, 21 Mayıs, Son 20 Yıl: Ekonomik Liberalizm ve Siyasi Otoriterleşme
- Suavi Aydın ve Yüksel Taşkin, "Çoğunlukçu otoriterlik mi vesayet-sonrası demokratik Türkiye mi?", 1960'dan Günümüze Türkiye Tarihi, İletişim yayınları, 2015, s. 477-494.
  - Şebnem Gümüşçü, "AKP'nin siyasal iktisadı ve patrimonyal rejimin yükselişi", Toplum ve Bilim, n. 158, Kış

2021, s. 53-68.

Ek:

-Serdar Tekin, "Diktatörlük kuramına bir katkı: Ernst Fraenkel ve İkili Devlet", Birikim, n. 354, Ekim

2018, s. 74-84 (https://birikimdergisi.com/dergiler/birikim/1/sayi-354-ekim-2018-354-ekim-2018/9132/diktatörlük-kuramına-bir-katkı-ernst-fraenkel-ve-ikili-devlet/9135#_ftnref3)

- Deniz Yıldırım, "AKP ve Neoliberal Popülizm", İ. Uzgel ve B. Duru (der.), AKP Kitabı Bir Dönüşümün Bilançosu, İstanbul, Phoenix Yayınevi, 2009, s. 66-107.

- Alp Yücel Kaya, "Neo-Liberal Mülkiyet ya da 'Acele Kamulaştırma' Nedir?", Toplum ve Bilim, n. 122, 2011, s. 194-236.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
-------	-----------------

